

شیوع کم‌خونی و تعیین ارتباط آن با سن مادر و سن بارداری در خانمهای باردار مراجعه‌کننده به بیمارستان یحیی نژاد بابل در سال ۷۹

نساء اصنافی (M.D.)^۱، سعید سینا (M.D.)^۲، سید محمد میری^۳.

۱- استادیار، گروه زنان و زایمان، بیمارستان یحیی نژاد، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی بابل، بابل، ایران.

۲- پزشک عمومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی بابل، بابل، ایران.

۳- دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی بابل، بابل، ایران.

چکیده

بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی (WHO) کم‌خونی شایعترین مشکل وابسته به تغذیه در جهان است که بیش از دو میلیارد نفر از مردم جهان به آن مبتلا می‌باشند. در این میان کودکان و زنان باردار آسیب‌پذیرتر از سایر گروهها هستند. هدف از این مطالعه بررسی کم‌خونی در خانمهای حامله و ارتباط آن با سن مادر و سن بارداری می‌باشد. این مطالعه بر روی ۲۱۴ خانم باردار مراجعه‌کننده به درمانگاه زنان بیمارستان یحیی نژاد بابل در طی ۶ ماه اول سال ۱۳۷۹ انجام گرفت. برای این خانمها در اولین نوبت مراجعه شمارش سلولهای خونی (CBC) درخواست شد. هموگلوبین (Hb) کمتر از 11 mg/dl در سه ماهه اول و سوم و یا کمتر از $10/5\text{ mg/dl}$ در سه ماهه دوم، به عنوان کم‌خونی زمان بارداری در نظر گرفته شد. در افراد مبتلا به کم‌خونی جهت تشخیص نوع کم‌خونی، آزمایشات تکمیلی درخواست گردید. فراوانی کم‌خونی در گروههای مختلف سنی و در سه ماهه اول، دوم و سوم بارداری مورد مطالعه قرار گرفت. میانگین سن افراد شرکت‌کننده در مطالعه $24/6 \pm 5$ سال و میانگین هموگلوبین $12/6 \pm 1/6\text{ mg/dl}$ بود. در مجموع ۲۰ نفر ($9/4\%$) خانمهای باردار مبتلا به کم‌خونی بودند. بیشترین میزان فراوانی کم‌خونی ($12/78\%$) در مراجعین با گروه سنی ۲۱-۳۰ سال مشاهده شد. میزان شیوع کم‌خونی در گروههای سنی دارای ریسک بالای بارداری (کمتر از ۱۸ سال و بیشتر از ۳۵ سال) کمتر از گروه با سن مناسب برای بارداری (۱۹-۳۴ سال) بود ($P < 0.05$). کم‌خونی در سه ماهه سوم شایعتر از سه ماهه اول و دوم بود ($P < 0.05$). با توجه به نتایج این مطالعه کم‌خونی فقر آهن شایعترین نوع کم‌خونی در خانمهای باردار است. با توجه به فراوانی بیشتر کم‌خونی در سه ماهه سوم، مصرف به موقع و مرتب مکملهای آهن از سه ماهه دوم به بعد و بررسی مجدد هموگلوبین در اوائل سه ماهه سوم توصیه می‌شود.

کل واژگان: کم‌خونی، بارداری، سن بارداری، سن، هموگلوبین، و شیوع.

آدرس مکاتبه: دکتر نساء اصنافی، گروه زنان و زایمان، بیمارستان یحیی نژاد، چهارراه فرهنگ، بابل، ایران.

پست الکترونیک: asnafi2001@yahoo.com